

73.

ΟΙ ΚΛΕΦΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΙΔΕΣ.

Οι κλέφταις ἐσυνάζουνταν εἰς τὴν Ἁγιά Τριάδα,
Ὁ Τζάπας ἀπ' τὸ Μέτζοβον, οἱ πέντε Μπαχλαβαῖοι,
Ζακαῖοι ἀπὸ τὰ Γραβανά, κ' οἱ τρεῖς Κοντογιανναῖοι,
Γιωργάκης ὁ Ξερόμερος μ' αὐτὸν τὸ Σκυλοδημο,
Σωτήρης ἀπὸ τ' Ἄγραφα, κι' ὄλοι οἱ Μπουκοβαλαῖοι!
Πιάνουν καὶ γράφουν γράμματα, τὰ στέλνουνε μὲ βία·
«Σ' ἐσᾶς ἀρχόντοι Καστανιάς, σ' ἐσᾶς Κοτζαμπασίδες!
Νὰ στείλετε χίλια φλωριά, καὶ χίλιαις φουστανέλλαις,
Νὰ φᾶν τὰ παλληκάρια μας, κ' οἱ Κλέφταις νὰ 'ντυθοῦνε.»
Κ' ἐκεῖνοι ἀποκριθῆκανε ἄν ἀρχοντες λεβέντες·
«Τουφέκια ἐμεῖς δὲ δίνουμε, καὶ μῆτε φουστανέλλαις.»
Κ' οἱ Κλέφταις ἐμανιώσανε, ἴσθην Καστανιά κινοῦνε·
Τὴν Καστανιά τὴν ἄψανε, κι' αὐτοὺς τοὺς ἐσπλαβῶσαν·
Ἐπῆραν ταῖς Ἀρχόντισσαις, καὶ ταῖς Ἀρχοντοπούλαις·
Μυριολογοῦσαν κ' ἔλεγαν, μυριολογοῦν καὶ λέγουν·
«Ἀνάθεμά σας Ἄρχοντες, καὶ σεῖς Κοτζαμπασίδες
«Ποῦ μᾶς ἐπαραδώσετε σὲ Κλέφτικα ἑλιμέρια!

74.

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.

— «Δὲ σ' τ' ὄπα Δῆμο, μία καὶ δυό, δὲ σ' τ' ὄπα τρεῖς καὶ πέντε,
» Χαμήλωσε τὸ πόσι σου, σκέπασε τὰ τζαπράζια,
» Νὰ μὴ τὰ ἰδῆ ἡ Ἀρβανιτιά, βάλουν καὶ σὲ σκοτώσουν,
» Ἀπὸ τ' ἀσῆμια τὰ πολλὰ, κ' ἀπὸ τὴν περηφάνεια;»
Λαλοῦν οἱ κοῦκοι, στὰ βουνά, κ' ἡ πέρδικες στὰ πλάγια.
Λαλεῖ κ' ἓνα μικρὸ πουλί σ' τοῦ Δήμου τὸ κεφάλι·
Δὲν ἐλαλοῦσε σὰν πουλί, μήτε, σὰ χελιδόνι,
Μὲν ἐκελαΐδουε πικρὰ μ' ἀνθρώπινη λαλίτσα.
— «Δῆμο μου τ' εἶσαι χίτρινος, καὶ τ' εἶς ἀραχνιασμένος;»
— «Πουλάκι, κ' ἂν μ' ἐρώτησες, νὰ σοῦ τ' ὁμολογήσω.
» Ἐγχεῖρα ν' ἀποκοιμηθῶ, ὕπνον νὰ πάρ' ὀλίγο·
» Κ' εἶδα στὸν ὕπνο μου βαθυὰ, σ' τὸν ὕπνο τοῦ κοιμαύμου,
» Εἶδα τὸν οὐρανὸ θωλὸ, καὶ τ' ἄστρα ματωμένα,
» Τὸ δαμασκι σπαθάκι μου βαμμένο μὲς τὸ αἷμα.»

75.

Ο ΚΑΤΣΑΡΟΣ.

«Μᾶς πῆρ' ἡ μέρα κ' ἡ αὐγὴ, μᾶς πῆρε μεσημέρι,
Καὶ ποῦ νὰ λημεριάσωμε, νὰ κάμωμε λημέρι;
Πέρα ᾗ ἐκείνο τὸ βουνὸ, καὶ ᾗ τὴν ψηλὴ ραχοῦλα,
Πῶχει τὰ πεῦκα τὰ ψηλά καὶ τὰ νερά τὰ κρύα.»
Τὸ λόγο δὲν ἀπέσωσε, τὸ λόγο δὲν ἀπόειπε·
Ἀκούει τὰ πεῦκα καὶ βογκοῦν καὶ ταῖς ὄξυαῖς καὶ τρίζουν·
Ψηλὴ φωνίτσαν ἔσυρε, ὅσο κι' ἂν ἠμποροῦσε.
«Παιδιά μ', μᾶς ἤρτ' ὁ Κόρακας, ἤρθε νὰ μᾶς βαρέσῃ.»

Τὸ λόγο δὲν ἀπέσωσε, τὸ λόγο δὲν ἀπόειπε,
Τρία τουφέκια τῷδωκαν, τὰ τρὶ ἀράδ' ἀράδα.
Τῶνα τὸν πῆρε ξώδεσμα, καὶ τ' ἄλλα ἔς τὸ κεφάλι,
Τὸ τρίτο τὸ φαρμακερὸ μέσ' τῆς καρδιάς τὰ φύλλα.
Τὸ στόμα τ' αἷμα γιόμισε, τὰ χεῖλη του φαρμάκι,
Κ' ἡ γλῶσσα του ἀηδονολαλεῖ, καὶ θλιβερά φωνάζει·
«Ποῦ 'σ' ἀνιψιὲ Καταράχιά, τὸ αἷμα μου νὰ πάρης!»

76.

Ο ΓΙΩΡΓΗΣ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΗΣ.

Μᾶς ἦρτ' ἡ ἀνοιξί πικρὴ, τὸ καλοκαίρι μαῦρο,
Μᾶς ἦρτε κι' ὁ χινόπωρος πικρὸς φαρμακωμένος.
Μαζὺ ν ἐσυμβουλευόνταν Γιωργάκης καὶ Φαρμάκης·
—«Γιωργάκη, ἔλα νὰ φύγωμα, 'ς τὴ Μοσκοβιά νὰ πάμε».
—«Καλὰ τὸ λές, Φαρμάκη μου, καλὰ τὸ συντυχαίνεις,
»Μὰ ἴναι μοῦ φαίνεται ἔντροπή, κι' ὁ κόσμος θὰ γελάσει.
»Καλλήτερα ἂς βαστάξωμε 'ς τοῦτο τὸ μοναστήρι,
»Ὅσο νὰ 'βγῆ κι' ὁ Μόσκοβας, νάρθῃ νὰ μᾶς βοηθήσῃ.»
Καὶ τὰ ἡμέρεια φώναζαν ἀντίπερα ἀπ' τοῦ Σέκου·
—«Πολλὴ μαυρίλλα ἔπλάκωσε, καὶ τὰ βουνὰ μαυρίζουν,
»Μήνα βοήθειαις ἔρχονται; μήνα συντρόφοι φτάνουν;»
—«Οὔτε βοήθειαις ἔρχονται, κι' οὔτε συντρόφοι φτάνουν,
»Μονὲ Τουρκιά μᾶς ἔπλάκωσε χιλιάδαις δεκαπέντε».
'Σ τοῦ Σέκου καθὼς ἔρτασαν, κι' ἐπιάσανε τὸν τόπο,
Ἐστῆσαν τόπια περισσὰ γύρου 'ς τὸ Μοναστήρι.
Πέντε τὸ κροῦν ἀπὸ μεριά, καὶ πέντε ἀπὸ τὴν πόρτα,
Τ' ἄλλα τὰ μεγαλήτερα τὸ κροῦν ἀπὸ τὴ ράχη·
Ὡς χίλιοι Τούρκοι ν ἐπεσαν μέσα 'ς τὸ παλιοκλήσι.

Χίλι' ἄλλοι ἐσκοτωθήκανε ἔμπροστὰ στὸ λιθοτόιχι.

Τότ' ἡ Τουρκιὰ ἐτραβίχτηκε ἔπισω ἔς τὸ Κομπουλάκι·

Μὰ ἕνας πασαῦς ἀγνάντευε πέρα μεριά τοῦ Σέκου,

Ψηλὴ φωνὴν ἐσήκωσεν «—Ἀμέτη, Μωχαμέτη!

«Πιάστε τὸν τόπο δυνατὰ, ζῶστε τὸ μοναστήρι.»

Ὅση Τουρκιὰ κι' ἂν ἦτανε, ὅσοι καὶ Γιαντισάροι,

Τὸν τόπον ὅλον ἐζῶσαν, ἐκλείσανε τὸ Σέκο.

Φαρμάκης ἐπικράθηκε καὶ βαρυαναστενάζει.

Τὰ παλληκάρια ἴφωναξεν ἀπὸ τὸ Μοναστήρι.»

—«Ποῦ εἶστε, βρὲ παλλικάρια μου, λεβέντες ζαῖκουσμένοι;

Πιάστε με, πάρτε τὰ φλωριά, καὶ τὰ χρυσὰ γελέκια,

Πάρετε καὶ τ' ἀσήμια μου, νὰ ξελαφρώσω ὀλίγο,

Καὶ τὰ σπαθιά σας σύρετε, σπάσετε τὰ φηκάρια,

Γιουρούσι γιὰ νὰ κάμωμε, νὰ διώξωμε τοὺς Τούρκους.»

Ἐνα πρωτοπαλληκάρου στέκεται, καὶ τοῦ λέγει·

—«Μαῦρα μας εἶναι τὰ σπαθιά, πικρά μας τὰ τουφέκια,

Εἴν' ἡ Τουρκιὰ ν' ἀμέτρητη, καὶ τὰ βουνὰ μαυρίζουν.»

Τὸ λόγο δὲν ἀπόσωσε, τὴ συντυχιά δὲν εἶπε,

Καὶ ζωντανὸς ἐπιάστηκεν ὁ Γιάννης ὁ Φαρμάκης.

—«Δὲ στὸ εἶπα Γιάννη, μία φορὰ, δὲ στὸ ἴκα τρεῖς καὶ πέντε,

Μὴν ἀπομείνης ἔς τὴ Βλαχιά, ἔς τοῦ Σέκου μὴν καθήσης;

—«Ποῦ νὰ τὸ ξέρω γὼ ὁ πικρὸς, ἔς τὸ νοῦ μου ποῦ νὰ μ' ὤρθη,

Πῶς οἱ Κονσόλοι οἱ χριστιανοὶ ἔχουν νὰ μᾶς προδώσουν!

Ἐσεῖς πουλιά, ποῦ ἑλύτερα πετᾶτε ἔς τὸν ἀγέρα,

Εἶδησι δόστε ἔς τὴ Φραγκιά, ἔς τῶν Χριστιανῶν τοὺς τόπους,

Δόστε καὶ τῆς Φαρμάκαινας μαντάτα τοῦ θανάτου.»

Ἄλλο εἰς τοὺς ἰδίους

Πέντε Πασσάδες κίνησαν ἀπὸ τὴν Ἰμπρατλα·
Στράτευμα φέρουν περισσὸ, πεζοῦρα, καὶ καβάλλα.
Σαίρουν καὶ τόπια δώδεκα, καὶ βόλια χωρὶς μέτρο·
Ἔρχεται κι' ὁ Τσαπάνογλου ἀπὸ τὸ Βουκορέστι,
Πῶχει ἀντρεπωμένο στράτευμα, ὄλο Γιανιτσαράους,
Ἐτὰ δόντια παίρουν τὰ σπαθιά, ἔς τὰ χέρια τὰ τουφέκια.
Τὸτ' ὁ Γιωργάκης φώναξεν ἀπὸ τὸ Μοναστήρι.
«Ποῦ ἔστε, ἔρε παλλικάρια μου, λεβέντες ἔξακουσμένοι;
ἘΓλήγωρα ζώστε τὰ σπαθιά, πάρετε τὰ τουφέκια,
»Πιάστε τὸν τόπο δυνατὰ, πιάστε τὰ μετερίζα,
»Γιατὶ Τουρκιὰ μᾶς ἔπλάκωσε, καὶ θέλει νὰ μᾶς φάγη.»
Δίχως φωμί, δίχως νερό, τρεῖς μέρας καὶ τρεῖς νύχταις,
Βαρυὰ ἔαρουσαν τὴν Τουρκιὰ κάτω σ' τὸ Κομπουλάκι.
Τούρκων κεφάλια ἐκόψανε, Τούρκωνε τρεῖς χιλιάδαις.
Τότε ὁ Φαρμάκης φώναξεν ἀπὸ τὸ Μοναστήρι.
«Ἀφήστε τὰ τουφέκια σας, σύρετε τὰ σπαθιά σας,
»Γιουροῦσι ἀπάνου κάμετε, ἔς τὸν Ἀηλιᾶν ἐβγάτε.»
Οἱ Τούρκοι τὸ ἠαρήκανε, τρέχουν ἔς τὸ Μοναστήρι.
Τότε ὁ Φαρμάκης ζωντανὸς φώναξ' ἀπὸ τοῦ Σέκου.
«Ποῦ ἔσαι, μπρὲ Γιώργη μ' ἀδελφε, καὶ πρῶτε Καπετάνε;
»Τουρκιὰ πολλὴ μᾶς ἔπλάκωσε, καὶ θέλει νὰ μᾶς φάγη.»
Πέφτουν τὰ τόπια ἑσὰ βροχῇ, τὰ βόλια ἑσὰ χαλάζι.
Μὰ ὁ Γιώργης εἶχε σκοτωθῆ, τὰ βόλια δὲν τ' ἀκούει.

ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΡΟΥΠΑΚΙΑ.

Τί Καπιτάνος εἶσαι σύ; δὲ ρίχνεις δύο τουφέκια,
 Νὰ μαζωχτῆ τ' ἀσκέρι σου, κι' ὄλοι οἱ Καπιταναῖοι,
 Νὰ ἰδοῦμε ποιὸς μᾶς λείπεται ἀπὸ τὰ παλλικάρια;
 Ὁ Ρουπακιάς μᾶς λείπεται μὲ τὸ Γεροχουσάδα·
 Σὲ τί βουνά νὰ βρίσκωνται, σὲ τί κοντοραχούλες!
 Ἐάν ποῦ νὰ φένουν πρόβατα, ἔάν ποῦ νὰ φένουν γίδια!
 Τοὺς κλαῖνε χώρας καὶ χωριά, τοὺς κλαῖνε βιλαέτια,
 Τοὺς κλαίγει ἡ τζούπρα τοῦ Παππά, αὐτὴ ἡ μαυρομματούσα,
 Αὐτ' ἡ φεγγαρομέτωπη καὶ χαμηλοβλεπούσα·
 Μὲ τὰ μαλλάκια ξέπλεγα, τὰ χέρια σταυρωμένα.
 Ἐάν τὴν τρυγῶνα θλίβεται, ἔάν τὸ παππὶ μαδιέται.

ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΚΑΤΑ ΚΛΕΦΤΩΝ.

Κλέφταις ἔγινηκαν μάζωξι, καὶ γίνηκαν μπουλουκι·
 Φορτώσαν γρόσια ἔτ' ἄλογα, κι' ὄλο φλωρὶ ἔσταῖς μούλαις,
 Ἐστὴ θάλασσα κατέβηκαν, καὶ σὲ καράβι ἔμπαίνουν.
 Καραβοκέρης μάργιολης μ' ὄλον τὸν ταῖφά του,
 Ἐὰ δυὸ ἔάν τρεῖς κουβέντιαζαν κ' ἐκρυφοκουβεντιάζαν.
 — «Βάλτε, παιδιά μου, τὰ κουπιὰ νὰ βγοῦμε σὲ ζιαφρέτι,
 Καὶ πάρτε νὰ ψαρέψετε σ' ἐκεῖ τὸ ξερονῆσι»·
 Ἐὰ δυὸ, ἔάν τρεῖς κουβέντιαζαν, καὶ ματάκουβεντιάζαν.
 Πῆρε τοὺς Κλέφταις κι' ἄρραξε σ' ἐκεῖ τὸ ξερονῆσι·

Τοὺς ἔφησε χωρὶς ψωμί, χωρὶς κᾶνα μεντάτι.
Καὶ ἴσταις σαράντα κ' ἐμπροσὰ γυρίζει τὸ καράβι.
Βρίσκει τὸ Γιῶργο ζωντανὸ, τὸ Λιά ποῦ ψυχομάχα,
Κ' ἕνας τὸν ἄλλο τραγουτάν, καὶ κόκκαλα μασσοῦσαν.

80.

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ ΚΟΥΜΠΑΡΟΣ.

Ἄριά, ἀριά τὰ ρίχτουνε οἱ Κλέφταις τὰ τουφέκια,
Γιατ' εἰν' οἱ μαῦροι μετρητοὶ, γιατ' εἰν' οἱ μαῦροι ὀλίγηι,
Κᾶν δεκαφτά, κᾶν δεκοχτώ, κᾶν εἴκοσι ἵνομάτοι,
Κι' οὐδὲ κι' ὁ Γιῶργος εἰν' μ' αὐτοὺς, ἴπληγε ἴστο Μοναστήρι,
Γιὰ νὰ βαφτίσ' ἕνα παιδί, νᾶχη κι' αὐτὸς κουμπάρα,
Νὰ κάμ' ὁ μαῦρος γύρισμα, κ' ἕνα πιστὸ κονάκι.
Τὰ παλλικάρια τ' ἀπ' ἐδῶ φωνάζαν κι' ἀπ' ἐκεῖθε·
— « Ἄσε κύρ Γιῶργο, τὸ παιδί, καὶ πάρε τὸ τουφέκι,
Κ' ἡ παγανιά μᾶς ἴπλάκωσε, πεζοῦρα καὶ καθάλλα. »
Ἀφήνει ὁ Γιῶργος τὸ παιδί, τὸ Μαῦρο του σελλόνει.
« Βαστάτε, παλλικάρια μου, μὲ τὴν ψυχὴ ἴστα δόντια !
Τὸν τόπο πιάστε δυνατὰ, πιάστε τὰ μετερίζια !
Κι' ἂν κάμη ὁ Θεὸς κ' ἡ Παναγιὰ νὰ κάμωμε γιουροῦσι,
Τὸν Μιτζομπόνο ζωντανὸ κυττάξετε νὰ μοῦ πιάστε ! »

81.

Ο ΔΙΠΛΑΣ.

Τοῦ Δίπλα οἱ φίλοι ἐλέγαν, καὶ τὸν 'παρακαλοῦσαν'
«Σήκου νὰ φύγης, Δίπλα μου, πάρε τὸν Κατσαντώνη·
Τὶ Ἄλῃ Πασσᾶς σὰς ἔμαθε, στέλνει τὸ Μουχουρδάρη.»
Καὶ τὰ λημέρια φώναξαν ὅσο κι' ἂν ἤμποροῦσαν.
«Ὁ Μουχουρδάρης ἔρχεται μὲ τέσσαρες χιλιάδαις,
Φέρνει Ἀρβανίταις τοῦ Πασσᾶ, πολλοὺς Τσοχαδαραίους·
Ἐστὰ δόντια φέρνουν τὰ σπαθιά, ἔστὰ χέρια τὰ τουφέκια!»
Κι' ὁ Δίπлас ἀποκρένεται, κι' ὁ Δίπлас συντυχαίνει·
—«Ὁ Δίπлас εἶναι ζωντανὸς, πόλεμο δὲ φοβάται·
ἔχει λεβέντες διαλεχτοὺς, ὄλους Κατσαντωναίους·
Τρῶν τὴν μπαρουτι γιὰ ψωμί, τὰ βόλια γιὰ προσφάγι,
Σφάζουνε Τούρκους ἄν τραγιά, κι' ἀγάδαις ἄν κριάρια!»

82.

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΘΩΜΟΥ.

Ἐνα πουλάκι ἔξέβαινε μέσα ν' ἀπὸ τὸ Βάλτο,
Ἄμερα καὶ νύχτα περπατεῖ, νύχτα καὶ ἄμερα λέγει [τιώτη;
—«Θέμ', ποῦ νὰ ἔρω τὴν Κλεφτουριά, τὸ Γιῶργο τὸ Σκαρ-
ἔχω δυὸ λόγια νὰ τοῦ πῶ, πῶς θὲ νὰ τὸν σκοτώσουν.»
—«Ποῦ τὸ μαθεὶς πουλάκι μου, πῶς θὲ νὰ μὲ σκοτώσουν;»
—«Ἐφές εἴμουν ἔς τὰ Γιάννινα, ἔς τὴν πόρτα τοῦ Βεζίρη,
Πολλὰ σκιαέτια πῆγαινέν ὁ Γιάννης Γαραγούνης·
Ἄδικο, ἀφέντη μ' ἄδικον! ἀπὸ τὸ Γιωργοθῶμο!
Τὰ πρόβατά σου μ' ἄρπαξε καὶ μᾶς ἐπῆρε σκλάβους!»

E. γ. Πηλιτσῆς K. τ. Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

— «Νὰ κάμης σάμπρι, Γιάννη μου, πέντ' ἔξη, δέκα ἡμέραις,
Κ' ἐγὼ τὸν φέρνω ζωντανὸ, τοῦ πέρνω τὸ κεφάλι.»
Ἰουσοῦφ Ἀράκης κίνησε μὲ δεκατρεῖς χιλιάδες.
Σὰν ἐπιασαν τὸν πόλεμο, τρεῖς ἡμέραις καὶ τρεῖς νύχταις,
Πέρφουν τὰ βόλια, σὰ βροχὴ, μολύβια σὰν χαλάζι·
Τὸ Γιωργοθῶμο ἔλαβωσαν μὲσ' τὸ δεξιὸ τὸ χέρι,
Δώδεκα τὸν ἔζωσανε, καὶ σκλάβο τὸν ἐπῆραν.
Ὁ Γιωργοθῶμος ἔφώναξε μέσα ν' ἀπὸ τοὺς Τούρκους·
— «Ποῦ ἔστε, ἔρε παλλικάρια μου, ἄλλα κι' ἀντρειωμένα,
Πετάτε τὰ τουφέκια σας, σῦρετε τὰ σπαθιά σας·
Γιουρούσι μέσα κάμετε, πάρτε μου τὸ κεφάλι,
Νὰ μὴν τὸ πάρῃ ν' ἡ Τουρκιὰ Ἰουσοῦφαγας ὁ σκύλλος!

83.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΒΕΛΗΓΚΕΚΑ.

Ἐταῖς δεκαπέντε τοῦ Μαλοῦ, ἑταῖς εἴκοσι τοῦ μῆνα,
Ὁ Βελὴ Γκέκας κίνησε νὰ πάῃ ἄς τὸν Κατσαντώνην.
Ἐπάτησε κ' ἐκόνεψε ἄς ἐνοῦ παππᾶ τὸ σπῆτι·
— «Παππᾶ, ψωμί! παππᾶ, κρασί! νὰ πιοῦν τὰ παλλικάρια»,
Κ' ἐκεῖ ποῦ τρῶγαν κ' ἐπιναν, κ' ἐκεῖ ποῦ λακρεντίζαν.
Μαῦρα μαντάτα τοῦρθανε ἀπὸ τὸν Κατσαντώνην.
Ἐτὰ γόνατα ἔγονάτισε. — «Γραμματικὴ φωνάζει,
»Τὰ παλλικάρια μάζωξε, κ' ὄλον τὸν ταῖφᾶ μου,
»Κ' ἐγὼ παγαίνω ἀπὸ ἔμπροστά, ἄς τὴν Κρύα τὴ Βρυσοῦλα.»
Ἐτὴ στράταν ὅπου ἔπῃγαινε, ἄς τὴ στράτα ποῦ παγαίνει,
Οἱ Κλέφτες τὸν καρτέρεψαν, καὶ τὸν γλυκορωτοῦσαν.
— «Ποῦ πᾶς, Βελὴ Μπουλούκπαση, ρετζάλι τοῦ Βεζίρη»,
— «Ἐσὲν Ἀντώνη κερατᾶ, ἄς ἐσέγα Κατσαντώνην»

Κι' ὁ Κατσαντώνης φώναζεν ἀπὸ τὸ μετερίζι·
 — «Δὲν εἶν' ἐδῶ τὰ Ιάννενα, δὲν εἶναι κ' οἱ βραϊάδες,
 »Γιὰ νὰ τοὺς φένης ἅν τραγιά, ἅν τὰ παχυὰ κρυάρια!
 »Ἐδῶ ἔναι λόγχοι καὶ βουνά, καὶ Κλέφτικα τουφέκια.»
 Τρία τουφέκια τῶδεσκαν, τὰ τρεῖ' ἀράδ' ἀράδα,
 Τὸ ἕνα τὸν πῆρε ξώδεσμα, καὶ τ' ἄλλο ἄσ τὸ κεφάλι,
 Τὸ τρίτο, τὸ φαρμακερὸ, τὸν πῆρε ἄσ τὴν καρδιά του·
 Τὸ στόμα τ' αἷμα γιάμισε, τὰ χεῖλη του φαρμάκι.»

84.

ΟΙ ΚΛΕΦΤΑΙ ΚΑΙ Ο ΙΜΗΝ ΠΑΣΣΑΣ.

Τρία πουλάκια κάθονται ἄσ τοῦ Ράϊκου τὸ Γιοφύρι
 Τὸ ἕνα τηράει τὰ Γιάννενα, τ' ἄλλο τὴ Βαλητζήστα,
 Τὸ τρίτο τὸ καλῆτερο τοῦ Ἰμῆν Πασᾶ τοῦ λέγει·
 — «Οἱ Τζάμιδες τὸ ἄσῃωσαν μὲ τοὺς Παραμυθιώταις,
 Ἐδιώξαν τὸν Ροζιάμπη πὸ μέσα ἰὼχ τοὺς Φιλιάταις,
 Καὶ ἄσ τὴν Βαλτζήστα ἄπερασε μ' ἔξη μ' ἔφτα ἄνομάτους.»
 Ροζιάμπης ἄπεπάταγε τρεῖς ἄμέραις ἔπερπάτει,
 Τὸν Ἰμῆν πασσᾶν ἔγύρευε τὸν Ἰμῆν πασσᾶ γυρεῖει,
 Πάσσε καὶ τὸν ἀντάμωσε μὲσ' τὰ Γραμμενοχώρια,
 Σκύφτει τοῦ κάνει τεμενά, καὶ τοῦ φιλεῖ τὸ μέστι·
 — «Πολλὰ σου χρόνια Ἰμῆν πασσᾶ, νὰ ζήσῃ ὁ Σατραζέμης!»
 — «Οἱ Τζάμιδες τὸ ἄσῃωσαν μὲ τοὺς Παραμυθιώταις,
 ἄσ τοῦ Ράϊκου ἄρίξανε τ' ὄρδι ἄσ τοῦ Ράϊκου τὸ Γιοφύρι.»
 Πιάνουν καὶ γράφουν γράμματα, στέλνουν ἄσ τὴν Βαλητζήστα·
 «Σὲ ἄσῃω χωρὶδ Βελτζεστηνοὶ, σὲ ἄσῃω κοτζαμπασίδες
 Νὰ μᾶς μαζώξετε ψωμί νὰ φᾶν τὰ παλλικάρια,
 Γιὰτὶ σᾶς καίμε τὸ χωρὶδ, σᾶς πέρνωμε καὶ σκλάβους.»
 Τὸ χαρτοφόρο ἄάβωσαν ἄσ τοῦ Γιώργη Σιέμ' τ' ἄλῃω·
 ἄσ τὸν Ἰμῆν πασσᾶ τὸν κάίσαν ἄσ τὸν Ἰμῆν Πασᾶ τὸν πᾶνε,
 Κι' ὁ Ἰμῆν πασσᾶς τὸν ἄρώτησε καὶ ὁ Ἰμῆν πασσᾶς τοῦ λέγει·

— «Μωρὲ παιδί τζαμόπουλο καὶ γιὰ τοῦ Καπιτάνου,
Πόσαις χιλιάδαις ἔρχονται γιὰ νὰ με πολεμήσουν;»
— «Ἐννιά χιλιάδαις ἔρχονται γιὰ νὰ σὲ πολεμήσουν·
Λέν νὰ σὲ πιάσουν ζωντανόν, λέν νὰ σὲ πάρουν σκλάβο».
Κι' ὁ Ἰμὴν πασσαὶς ἄν τ' ἄκουσε βαρυὰ τοῦ 'κακοφάνη,
'Τοὺς φύλακάς του φώναξε τοὺς φύλακάς του κράζει·
— «Γιὰ πάρτε τον τὸν κερατῆ, βάλτε τον 'ς τὸ κατώγι
Καὶ ρίξτε του τὰ σίδερα, κόψτε του τὸ κεφάλι.»

85.

ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΑΚΗ.

— «Τί ἔχουν τῆς Γαύρας τὰ βουνὰ καὶ στέκουν μαραμμένα;
Χωρὶς χιονιὰ χιονίζονται, χωρὶς βροχὴ βροchioύνται;
— «Λένε τὰ δάκρυα τῶν Κλεφτῶν, Κλέπτωνε μοιρολόγια.
Ἰουσοῦφ Ἀράπησ' κίνησε καὶ πάγει 'ς τὸ Ζητοῦνι.
Σέρνει τσεκούρια 'στ' ἄλογα, τσεκούρια 'στὰ μουλάρια,
Γιὰ νὰ τσακίζη γόνατα, καὶ νὰ συντρίβῃ χέρια·
Κι' ὅσοι Ῥωμηοὶ κ' ἄν τ' ἄκουσαν πᾶνε νὰ προσκυνήσουν,
Κι' ὁ Ζαχαράκης τὸ σκυλλὶ δὲν πάει νὰ προσκυνήσῃ.
Πιάνει καὶ γράφει μίαν γραφὴν κ' ἓνα κομμάτι γράμμα,
Καὶ πιάνει κ' ἓνα ζωντανόν, στέλνει τοῦ 'Σοῦφ Ἀράπη.
— «Δὲ σὲ φοβοῦμαι, βρὲ σκυλλί, δύο παραδῶν Ἀράπη,
Τί ἔχω τριακόσους 'ς τ' Ἄγραφα, χίλιους 'ς τὸ Καρπενῆσι,
Κι' ἀτός μου βγαίνω 'ς τὰ βουνὰ μὲ χίλιους πεντακόσους,
Καὶ δεκατίζω τὰ χωριὰ 'σένα τοῦ βρωμαράπη.
Τί κρύβεσαι Ἰουσοῦφ Ἄγά, σὰν τὴ παλιοπουτάνα;
Καὶ περπατεῖς μὲς τὰ χωριὰ, παιδεύεις τοὺς Ῥαγιάδες;
Ἐγὼ νὰ πολεμήσωμε, 'σὰν ἄξια παλληκάρια!»

Ράχη σὲ ράχη περβατεῖ, ἡμέρι σὲ ἡμέρι,
Τὰ παλλικάρια μάζωνε, μὲ παλλικάρια κρένει.
Σὺν ἔπιασαν τὸν πόλεμον ἀπ' τὸ ταχὺ ὡς τὸ βράδυ,
Σκοτίζουν Τούρκους χιλιοστους, πιάνουν καὶ τὸν Ἰσαούσι.
Σὺν τ' ἄκουσεν ὁ Ἄλῃ Πασᾶς, πολὺ τοῦ 'κακοφάνη.
Γράφει γραφὴ καὶ μπουγιουρδὶ, στέλνει τοῦ 'Σουφ Ἀράπη.
— «Ιουσοῦφ ἀράπη μασκαρά, γαῖδαρογεννημένη,
Σὺν ἦταν Κλέφταις δυνατοί, τί πάγενες κοντά τους;
Μοῦ χάλασε τ' ἀσκέρι μου, τὰ πρῶτα παλλικάρια; »

86.

ΑΠΟΣΤΑΣΙΑ ΚΛΕΦΤΩΝ.

— « Νικόλα, κάτσε φρόνιμα, ἂν Καπετάνος ποῦσαι !
Μὴν τὰ μαλώνης τὰ παιδιά, τὸν κόπο τους μὴν πέρνεις,
Τὶ ἐβάλανε κακὴ βουλή, καὶ θεὸς νὰ σὲ σκοτώσουν. »
— « Ποῖός τὰ λογιάζει τὰ παιδιά, καὶ ποῖός τὰ χαμπερίζει !
Ἄχ, πότε νᾶρτ' ἢ ἀνοιξί, ν' ἄρτη τὸ κάλοκαίρι,
Νὰ ἔγω στα ξερολείθαδχ, καὶ στα παλῆα ἡμέρια,
Νὰ πάρω καὶ τὴ Μάρω μου, νὰ πάρω τὴν κοντοῦλα,
Νὰ τὴν ἐντύσω 'στὸ φλωρί καὶ 'στὸ μαργαριτάρι ! »
Τὰ παλλικάρια τ' ἄκουσαν, πολὺ τοὺς 'κακοφάνη,
Πῶς παρατάει τὴ συντροφιά, καὶ πέρνει τὴν κοντοῦλα.
Τρεῖς τουφεκιαὶς τοῦ ἔδωσαν, ταῖς τρεῖς φαρμακωμέναις
« Βαρεῖτε τὸν τὸν κερατᾶ ! βαρεῖτε τὸν τὸν πούστη !
Ὅπου μᾶς ἔπῃρε τὰ φλωριά νὰ παντρευτῆ τὴ ρούσσα,
Ἡ ρούσσα τοῦ ναι ἢ πιστολιὰ, καὶ τὸ σπαθὶ ἢ κοντοῦλα. »

87.

Ο ΠΑΠΠΑΣ ΚΛΕΦΤΗΣ

Ένας Παππας έβγῆκε στὴν Εὐρύπολι·

Άρματωλὸς μαζόνει, Κλέφταις κυνηγᾷ,

Καὶ τὸν Παππᾶ γυρεύει τὸ Γραμματικό.

— «Πούσαι, Παππᾶ μου Κλέφτη καὶ Γραμματικέ;

Ἐλα νὰ πολεμήσης μὲ τ' ἀδέρφια σου,

Καὶ μὲ τοὺς ἑδικοὺς σου, τὰ ἑαδέρφια σου!

Σὲ κλαίῃ τὰ μονοπάτια ποῦ ἑπερπάταγες,

Σὲ κλαίῃ ἢ κρυοβρυσσούλες μὲ τὸ κρύο νερό!»

88.

Ο ΤΟΤΖΚΑΣ.

Μέσ' τοῦ Ἰαννούλη τὸ μπαχτσὸ πενοῦντ' οἱ Ἰαννιτζάροι,
Εἶναι κι' ὁ Τότζκας τὸ σκυλλὶ μὲ δυὸ μὲ τρεῖς χιλιάδες.

Ἐχουν ἀρνιᾶ ποῦ ψένουνε, κριάρια σουβλισμένα,

Ἐχουνε καὶ γλυκὸ κρασί ἑστὴν πγάδα ποῦ κρυόνει.

Ἐχουν κ' ἕνα Τουρκόπουλο ποῦ τοὺς κερνάει καὶ πίνουν.

89.

Ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΜΑΥΡΟΣ ΤΟΥ.

Ἐτὸ Βαρδάρι, ἔτὸ Βαρδάρι, καὶ ἔτοῦ Βαρδαρίου τὸν κάμπο,
Δῆμος ἦταν ἔαπλωμένος, καὶ τοῦ λέει ὁ πιστὸς Μαῦρος·
— «Σήκω, ἀφέντη μου νὰ πάμε, γιατί φεύγει ἡ συντροφιά μας!»
— «Δὲν ἔμπορῶ, Μαῦρε, νὰ πάγω, τί κοντεύω νὰ πεθάνω.
Σύρε σκάψε μὲ τὰ νύχια, μὲ τ' ἀργυροπέταλά σου,
Κ' ἔπαρέ με μὲ τὰ δόντια, ρίξε με μέσα ἔτὸ χῶμα!
Ἐπαρε καὶ τ' ἄρματα μου, σύρετα ἔστα γονικά μου·
Ἐπαρε καὶ τὸ μαντύλι, τὸ χρυσὸ τὸ δαχτυλίδι,
Νὰ τὰ πάγης τῆς κυρᾶς μου, νὰ μὲ κλαίῃ ὅταν τὰ βλέπῃ!»

90.

Ἐτερον Ὅμοιον.

— «Βρὲ Ἰαννάκη, κῆρ Ἰαννάκη, ποῖς σ' ἐλάβωσε καίμενε;»
— «Μέσ' τὸ Μικόμποβο 'πουκάτου τὰ σκυλλιά οἱ Παραμυθιώταις.
Μώδεσαν καὶ τ' ἄλογό μου ξέμακρα σὲ ρίζα δέντρου.
'Κούω τὸ γρίβα χλημητράει·— «Σήκω, ἀφέντη, καθαλλίκα!
— «Δὲν ἔμπορῶ, καίμενε Γρίβα, γιατί μ' ἔχουν λαβωμένον
Τὰ σκυλλιά οἱ Παραμυθιώταις ἔστην καρδιά καὶ ἔτὸ κεφάλι.
Πάρε με, καίμενε Γρίβα, πάρε μ' ἂν πονῆς γιὰ μένα,
Κάμε λάκκο μὲ τὰ νύχια, ρίξε με καὶ στέπασέ με!»

Ο ΣΚΥΛΛΟΔΗΜΟΣ.

Ὁ Σκυλλοδήμος ἔτρωγε ἴστα ἔλατ' ἀπουκάτου,
Κ' εἶχε τὴ Ρεῖνη ἴστο πλευρὸ κρασί νὰ τὸν κερνάει.
— «Κέρνα με Ρεῖνη μ' ὠμορφή, κέρνα μ' ὄσο νὰ φέξῃ,
Ὅσο ποῦ νὰ βῆγῃ ὁ αὐγερινός, νὰ πάγ' ἡ πούλια γιῶμα,
Κι' ἀπὲ σὲ στέλνω σπῆτι σου μὲ δέκα καλλικάρια.»
— «Δῆμο, δὲν εἶμαι δοῦλα σου, κρασί νὰ σὲ κερνάω,
Ἐγῶμαι νύφη προσεστών, κι' ἀρχόντων θυγατέρα.»
Κι' αὐτοῦ πρὸς τὰ χαράμματα ἔπερνούσαν δυὸ διαβάταις·
Ἐἶχαν τὰ γένεια τους μακρυὰ, τὸ πρόσωπό τους μαυρο.
Κοντὰ του ἴσθήκαν ἔκ οι δυὸ, καὶ τὸν ἔχαιρετοῦνε.
— «Καλὴ σου μέρα, Δῆμο μου» — «Καλῶς τοὺς τοὺς διαβάταις!»
— «Διαβάταις, πῶς τὸ ζῆρετε πῶς εἶμ' ὁ Σκυλλοδήμος;»
— «Φέρνομε χαιρετίσματα ἀπὸ τὸν ἀδερφό σου.»
— «Διαβάταις, ποῦ τὸν εἶδεταν ἐσεῖς τὸν ἀδερφό μου;»
— «Ἰσθὰ Ἰάννενα, ἴσθῃ φυλακὴ τὸν εἶδαμαν κλεισμένον,
Ἐἶχε ἴστα χέρια σίδερα, καὶ κλάπαις ἴστα ποδάρια.»
Ὁ Σκυλλοδήμος δάκρυσεν, πετειέται γιὰ νὰ φύγῃ.
— «Ποῦ πάγεις, Δῆμο μ' ἀδερφέ, ποῦ πάγεις Καπετάνε;»
— «Τὸν βγάζω ἀπὸ τὰ σίδερα, ἢ πάω ἔκ ἐγὼ μὲ δαύτον»
— «Ἐγῶμαι τ' ἀδερφάκι σου! ἔλα νὰ φιληθοῦμε.»
Κ' ἐκεῖνος τὸν ἐγνώρισε ἴστα χέρια του τὸν πῆρε,
Γλυκὰ ἔκ οι δυὸ φιλήθησαν ἴστα μάτια, καὶ ἴστα χεῖλη.
Κι' ὁ Δῆμος τὸν ἐρώτησε, κι' ὁ Δῆμος τὸν ῥωτᾷει·
— «Κάθου, ἀδερφέ, κάθου πιστὲ, ἔκ ἔλα μολόγησέ μας
Πῶς ἔκαμες ἔκ ἐγλύτωσες ἀπ' Ἀρβανίτων χέρια.»
— «Νύχτα τὰ χέρια μ' ἔλυσεν, ἔκ ἐτζάκισα ταῖς κλάπαις,
Κ' ἐσύντριψα τὴ σιδεριά, ἔκ ἐφρίχθηκα ἴστο Βάλτον.
Ἐκεῖ ἔβρα ἕνα μονόξυλο ἔκ ἐπέρασα τὴ Λίμνη,
Προφῆς τὰ Ἰάννι ἄφησα, καὶ τὰ λαγαδία πῆρα»

Ο ΤΖΙΑΚΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΚΥΛΟΔΗΜΑΙΟΙ.

Στὴν Κρανιά μὲς τὸ μπογάζι βγήκαν οἱ Σκυλλοδημαῖοι,
Πάτησαν ἓνα καρβάνι, πῆραν ἄσπρα, πῆραν γρόσια,
Πῆραν καὶ μιὰ Ρωμηωπούλα ποῦταν ἄσπρη ἄν τὸ χιόνι,
Ποῦταν ἄσπρη ἄν τὸ χιόνι, νόστιμη ἄν τὸ πεπόνι,
Νόστιμη ἄν τὸ πεπόνι, κι ὠμορφη ἄν τὸ τρυγόνι.
Κεῖ ποῦ μοίραζαν τὰ γρόσια, πλάκωσε κι ὁ Θεοδωράκης,
Νὰ κι ὁ Θεόδωρος τοῦ Τζιάκα μπακαριά τοὺς ρίχτει ἀπάνου,
Πέντε δέκα λαβωμένους, τοὺς Μακραιούς σκοτωμένους.
— α Φέρτε κ' ἓνα ντελὴ γρίβα νὰ τοὺς βάλωμε σὰ γίδα ! »

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΑΦΑΚΑ.

Ἦταν ἡ μέρα βροχερὴ, κ' ἡ νύχτα χιονισμένη,
Σαφάκα Καπετάνο μου, κι ἄξιο μου παλλικάρι,
Πῶφυγες ἀπ' τὰ λάννα ὀπούσουνε ρέμι,
Καὶ στὴν σαρτάνα πέρασες ἀπὸν ἀπ' τὸ γεφύρι,
Καὶ τὸ Σταυρό σου ἔκανες, τὸ Θιὸ παρακαλοῦσες,
Πότε, νὰ βρῆς τοὺς φίλους σου, καὶ τὸ Σωτῆρι Στράτο,
Τὸν ἔχεις φίλο κι ἀδερφό, καὶ βλάμη στὸ Βαγγέλιο,
Πικρὸ καρτέρι σ' ὠκάμε στὸ μοναχὸ τὸ δέντρο,
Τρία τουφέκια σ' ὠρρίξε, τὰ τρία ἀράδα ἀράδα,
Τὸνα σὲ πῆρε ἔξωδεσμα, καὶ τ' ἄλλο μὲς τὸ χέρι,
Τὸ τρίτο τὸ χειρότερο στὴ μέση ἀπὸ τὰ φρούδια.

— « Λόγχοι χαμπλώστε τὰ κλαριά, βουνὰ ἀναμεριστήτε,
Νὰ πάη ἡ φωνὴ ἰστὴ μάνα μου, ἰστὴ μαύρη μου γυναῖκα!
Καὶ σεῖς ἀγέρες πάψετε ν' ἀκούσ' ὄλος ὁ κόσμος·
Βγήκε ὁ Σωτὴρς ἀπιστος, κι' ἀρνήθη τὸ Βαγγέλιο!

94.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΤΕΡΟΥ ΚΛΕΦΤΟΥ.

Σαράντα κλέφταις εἶμαστε, σαράντα χαραμίδες,
Κ' ἐκάμαμ' ὄρκο ἰστὸ σπαθί, τρεῖς ὄρκους ἰστὸ τουφέκι,
Ἦν ἀρρώστησῃ ὁ σύντροφος ὄλοι νὰ τὸν βοηθοῦμεν,
Ὡς τὸ θελεν ἡ μοῖρα του, τὸ βαρυροζικό του.
Ἀρρώστησ' ὁ καλῆτερος, ὁ πλούσιος, κι' ἀντρειωμένος.
Ἔνας τὸν ἄλλον κανονεῖ, κ' ἕνας τὸν ἄλλο λέγει·
— « Σύντροφοι, τί τὸν κάνουμε τὸν ξένον εἰς τὰ ξένα ; »
Κ' ἐκαῖνος ἀποκρίθηκε μὲ τὸν καϊμὸ ἰστὰ χεῖλη·
— « Παιδιά ἰστὰ χέρια πάρτε με, καὶ μέσ' τὴν ἀγκαλιά σας,
Καὶ μὲ τὰ χέρια σκάψετε τὴ γῆ ποῦ θὰ μὲ φάγη·
Φουκτιὰ χῶμα καὶ φίλημα, φουκτιὰ χῶμα καὶ δάκρυ·
Καὶ ρίξτε με τὰ ἰστόμα νὰ μὴ σὰς ἴδῳ ποῦ πάτε !
Κι' ἂν ἴδῃτε τὴ μανούλα μου, τὴν πολυκαταροῦσα,
Ὅπου μὲ καταριώτουνε ταῖς τρεῖς φοραῖς τὸ χρόνο
Ἢ μιά ἦταν τοῦ Βαγγελισμοῦ, ἢ ἄλλη τοῦ Βαγιῶνε,
Κ' ἢ τρίτη ἢ πλὴθ φαρμακερὴ μὲ τὸ Χριστὸς Ἀνάστη,
Μὴν πείτε πῶς ἀπέθανα, μήτε πῶς μ' ἐσκοτώσαν,
Μόνε πῶς ἐπαντρεύθηκα πολὺ μακρὰ ἰστὰ ξένα. »

95.

ΠΑΡΑΙΤΕΛΙΑ.

Ένα Καπετανόπουλο τρανό και ζακουσμένο,
Πώκοψ' Αγάδωνε κορμια, και Μπέηδων κεφάλια,
Πώκαψε Τούρκισσων καρδιαίς, 'στὸν πόλεμο 'λαβώθη'
— « Παιδιά, κι' ἂν πᾶτε 'στὸ χωριό, 'στὸ ἔρμο βιλαέτι,
Τουφέκια νὰ μὴ ρίξετε, τραγούδια μὴν εἰπῆτε,
Μὴ σᾶς ἀκούσ' ἡ μάνα μου, κ' ἡ δόλια μου ἡ γυναίκα.
Κι' ἂν σᾶς ρωτήσουν γιὰ τ' ἐμὲ, πρώτη φορά μὴν 'πέιτε'
Κι' ἂν σᾶς διπλωρωθήσουνε και δεύτερη και τρίτη,
Μὴν 'πέιτε ποῦ 'σκοτώθηκα, νὰ μὴν κακοκαρδίσουν,
Μὸν 'πέστε πῶς ἀπέθανα ἀπὸ βαρειὰν ἀρρώστια. »

96.

Ο ΛΕΠΕΝΙΩΤΗΣ.

Ἔσεῖς πουλιὰ ἄγρια και ἡμερα, ἄγρια κ' ἡμερωμένα,
Ἔσεῖς δουλειὰ δὲν ἔχετεν αὐτοῦ 'στὰ Βλαχοχώρια,
Διαβάτε ἀπάνου 'στ' Ἄγραφα πέρα ἀπ' τὰ Βλαχοχώρια,
Νὰ βρῆτε τοὺς Ἄρματωλοὺς τοὺς τρεῖς Λεπαινιωταίους!
Σὲ τί βουνὰ νὰ βρίσκωνται, σὲ τί κεφαλοχώρια,
Τέτοιο κακὸ δὲν καρτεραῦν, Τούρκους δὲν παντυχαίνουν!
Ὁ Νακο-Θέος 'φώναξε 'πὸ μέσα ἀπὸ τὸν πύργο'
— « Βαρῆτε τοὺς Ἄρματωλοὺς και τοὺς Λεπαινιωταίους! »
Δέκα τουφέκια πέφτουνε, κι' ἄλλα σαράντα 'πίσω,
Ἄχοῦνε κάμποι και βουνὰ, και τὰ πουλιὰ σκορπίζουν.
— « Νάκο, 'σάν εἶχες πόλεμο, δὲ μ' ὄστελνες χαμπέρι, »

Νὰ μάσω τὰ μπουλούκια μου, ποῦ τᾶχω πκορπισμένα,
Τὴν Τριάγκα ἴσῆν Εὐρύπολι, Δραγκίστα, ἴσῆν Ρεντίνα,
Κι' αὐτὸν τὸ Ιάννη Παταριά, ποῦνε ἴσῆν πέρα κόλι,
Νᾶβλεπεσ τ' εἶναι πόλεμος, καὶ Κλέφτικο γιουρούσι;»

97.

ΤΙΜΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΔΟΤΟΥ ΚΛΕΦΤΟΥ.

— «Κόριε μου, τί νὰ ἴγνηκαν οἱ μαυρ' οἱ Κατζουδαῖσι,
Π' οὐδὲ ἴσῆν Πάτρα φαίνονται, μήτε ἴσῆν Ἄι Σώστη;
Ὁ Φλώρος ὁ ἴσῆν περήφανος, ὁ φοβερός Κατζουδας,
Ποῦταν ἴσῆν κάμπους φλάμπουρο, καὶ σταῖς κορφαῖς μπαϊράκι,
Ποῦ ἴσῆν πέτουμε ἴσῆν αἰτὸς, καὶ ἴσῆν λαγὼς ἴσῆν περπάτει;»
— «Κατσοῦδας πάει ἴσῆν Ιάννινα, πάει νὰ προσκυνήσῃ.»
— «Πολλὰ τὰ ἴσῆν, ντουβλετή!» — «Καλῶς τον τὸν Κατσοῦδα!
Κατσοῦδα κάτῃζε φάγε πιε, κ' ἴσῆν νὰ σ' ἐρωτήσω.»
— «Μοῦ ἴσῆν δῶκανε πουρνιάτικο ἴσῆν τοῦ Δίβιτζου τὸ ἴσῆν σῆτι.»
— «Κατσοῦδα πάρε μπακλαβά, καὶ πάρε καὶ σερμπέτι!»
— «Ἀφέντη, μούρτεν Γλυγγας ἀπὸ τὸ φαγοπότι.»
— «Πολλὰ σκιατία μούρτανε ἴσῆν ὅλα τὰ βιλαέτια,
Ἀπ' ἴσῆν Ἄγραφα καὶ Πατρινὸ, Βάλτο καὶ Καρπενῆσι·
Κατσοῦδα λέν' ἴσῆν πῶς ἴσῆν ἑκαφές χωριά, καὶ σκλάβους ἴσῆν πῆρες!»
— «Ἀλήθεια; ἀφέντη μ', σουπανε, κ' ἴσῆν νὰ προσκυνήσω·
Χίλια φλωριά ἴσῆν καζάντησα, κ' ἴσῆν ἐδῶμαι νὰ ἴσῆν τὰ δῶκω·
Κι' ἴσῆν θέλῃς γιὰ τζουράκι σου τὸν ἴσῆν ἀξίον τὸν Κατσοῦδα,
ἴσῆν διώξωμε τοὺς Βαλτιανούς, καὶ τοὺς Κοντοῖανναίους.»
Ὁ ἴσῆν Ἀλῆ Πασσᾶς ἴσῆν ἄκουσε, φωνάζει τὸν τσελάτη·
Καὶ τὸ κεφάλι τ' ἴσῆν ὠπесен ἐκεῖ ποῦ ἴσῆν προσκυνούσει.